

Samanta Schweblin (Buenos Aires, 1978) este o scriitoare argentiniană de limbă spaniolă. În 2002, Schweblin a publicat primul său volum de povestiri, *El núcleo del disturbio*, care a câștigat un premiu din partea Fondo Nacional de las Artes din Argentina și locul întâi la Concursul național Harold Conti. În 2008, a câștigat Premiul Casa de las Américas pentru volumul de povestiri *Pájaros en la boca*, iar în 2015 a publicat cel de-al treilea volum de povestiri, *Siete casas vacías*. Primul său roman, *Vis febril (Distancia de rescate)*, a câștigat Premiul Tigre Juan 2015 și a fost nominalizat la Premiul Man Booker International 2017. În 2018 a publicat cel de-al doilea roman, *Kentukis*. Povestirile Samantei Schweblin au fost incluse în mai multe antologii, iar traducerile unora dintre ele au fost publicate în revistele *The New Yorker* și *Granta*. În 2010, a fost aleasă de revista *Granta* printre cei mai buni 22 de scriitori de limbă spaniolă sub 35 de ani. Scrierile sale au fost traduse în peste 20 de limbi, printre care engleză, germană, franceză, italiană, portugheză, sârbă și suedeză. Locuiește în Berlin.

Samanta Schweblin

PĂSĂRI ÎN GURĂ

Traducere din limba spaniolă
LAVINIA SIMILARU

București
2019

CUPRINS

Irman.....	5
Femei disperate	19
În stepă.....	35
Păsări în gură	49
Pierzând viteză.....	65
Capete strivite pe asfalt	71
Spre vesela civilizație.....	87
Săpătorul.....	109
Furia ciumelor.....	119
Vis de revoluție	127
Să omori un câine	137
Măsura lucrurilor	147
Adevărul despre viitor	159
Împovărătoarea valiză a lui Benavides.....	173
Conserve.....	207
Fratele meu Walter	219
Moș Crăciun doarme acasă la noi	227
Sub pământ.....	237

Păjaros en la boca
Samanta Schweblin
Copyright © 2009
Samanta Schweblin

Carte Pentru Toți este parte
a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4,
București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Păsări în gură
Samanta Schweblin

Copyright © 2019
Grup Media Litera
pentru ediția în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Florentina Nica
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Alexandra Baciu
Tehnoredactare și prepress:
Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale a României
SCHWEBLIN, SAMANTA
Păsări în gură / Samanta
Schweblin; trad. din lb. spaniolă:
Lavinia Similaru. – București:
Litera, 2019

ISBN 978-606-33-4180-9

I. Similaru, Lavinia (trad.)

821.111

IRMAN

Oliver conducea. Mie îmi era atât de sete, că mă lua cu amețală. Barul care ne-a ieșit în cale era gol. Era vast, cum e totul la țară, cu mese pline de firimituri și de sticle, de parcă doar ce ar fi prânzit acolo un batalion întreg și n-ar fi fost timp de curățenie. Am ales un loc de lângă fereastră. Pe teighea era un ventilator cu picior, despre care nu ajungea nici o veste până la noi. Simțeam nevoia să beau urgent ceva. Oliver a luat un meniu de pe altă masă și a citit cu voce tare opțiunile care i s-au părut interesante. Din spatele perdelei de plastic a apărut un bărbat. Era foarte scund. A avea un șorț legat la brâu, și o cârpă din tricot neagră de murdărie îi atârna de braț. Deși părea a fi chelnerul, avea un aer descumpănit, de parcă l-ar fi pus cineva acolo dintr-odată, iar acum n-ar ști prea bine ce trebuie să facă. A venit până la noi. Am salutat; el abia a dat din cap. Oliver a cerut băuturile și a glumit pe seama căldurii, dar nu l-a înduplecat pe tip să deschidă gura. Mi-a dat senzația că i-am face o favoare dacă am alege ceva

simplu, astfel că l-am întrebat dacă au vreun meniu fix, ceva proaspăt și rapid, iar el a zis că da și s-a retras, de parcă ceva proaspăt și rapid ar fi fost o posibilitate din meniu și n-ar mai fi fost nimic de adăugat. S-a întors la bucătărie și i-am văzut capul apărând și dispărând în ferestrele dinspre teighea. M-am uitat la Oliver; zâmbea; mie îmi era prea sete ca să râd. A trecut un răstimp, mult mai lung decât i-ar fi trebuit ca să ia două sticle de orice și să le aducă la masă, dar în cele din urmă omul s-a ivit. Nu aducea nimic, nici un pahar. M-am simțit groaznic; m-am gândit că, dacă nu beau ceva în clipa aceea, înnebunesc; ce era cu insul acela? Ce îndoieli avea? S-a oprit lângă masă. Avea broboane de sudoare pe frunte și niște aureole pe tricou, sub axile. A schițat un gest cu mâna, derutat, ca și cum ar fi avut de gând să dea vreo explicație, dar s-a întrerupt. L-am întrebat ce se întâmplă, presupun că pe un ton cam agresiv. Atunci s-a întors spre bucătărie și apoi, morocănos, a zis:

– Nu ajung la frigider.

L-am privit pe Oliver, care nu și-a putut reține hohotul de râs, și asta m-a indispus și mai mult.

– Cum nu ajungeți la frigider? Și cum dracu' îi serviți pe clienți?

– Păi... s-a șters pe frunte cu cârpa. Tipul era un dezastru. Nevastă-mea apucă lucrurile din frigider, a spus.

– Și...?

Îmi venea să-l iau la pumni.

– E pe jos. A căzut și e...

– Cum adică e pe jos? l-a întrerupt Oliver.

– Și, nu știu. Nu știu, a repetat ridicând din umeri, ținând palmele în sus.

– Unde e? a insistat Oliver.

Tipul a arătat spre bucătărie. Eu voiam doar ceva proaspăt, și văzându-l pe Oliver ridicându-se mi s-au năruit toate speranțele.

– Unde? a întrebat din nou Oliver.

Tipul a arătat iarăși spre bucătărie, și Oliver s-a îndreptat în direcția aceea, întorcându-se din când în când spre noi, neîncrezător.

A fost ciudat când s-a făcut nevăzut în spatele perdelei și m-a lăsat singur, față în față cu un asemenea tâmpit. A trebuit să-l ocolesc ca să pot trece, când m-a strigat Oliver din bucătărie. Am mers încet, întrucât am prevăzut că se întâmpla ceva. Am dat la o parte perdeaua și m-am uitat înăuntru. Bucătăria micuță era plină de caserole, cratițe, farfurii și tot felul de lucruri îngrămădite pe rafturi sau agățate. Căzută la pământ, la câțiva metri de perete, femeia părea un animal marin lăsat de maree. Ținea strâns în mâna stângă un polonic de plastic. Frigiderul era fixat undeva mai sus, la înălțimea dulapurilor de perete. Era un frigider din acelea de magazin, cu uși transparente, care se pun pe jos și se deschid de sus, doar că acesta fusese montat ridicol pe perete cu niște colțari, în continuarea dulapurilor și cu ușile în față. Oliver mă privea.

– Bine, i-am spus, ai venit până aici, acum fă ceva.

Am auzit perdeaua de plastic mișcându-se, iar insul s-a proțăpît în fața mea. Era mult mai pitic decât părea. Cred că eu eram cu aproape trei capete mai înalt decât el. Oliver se aplecase lângă trup, dar nu îndrăzne să-l atingă. Mă gândeam că grășana se trezește în orice moment și începe să țipe. I-a dat părul la o parte de pe față. Avea ochii închiși.

– Ajutați-mă s-o întorc, a zis Oliver.

Tipul nici nu s-a clintit. M-am apropiat și m-am aplecat pe latura cealaltă, dar abia am putut s-o clătinăm.

– N-o să ne ajutați? l-am întrebat.

– Face impresie, a zis nenorocitul, e moartă.

I-am dat numaidecât drumul grășanei și am rămas uitându-ne la ea.

– Cum moartă? De ce nu ne-ați spus că e moartă?

– Nu sunt sigur, am impresia.

– Ați spus că „face impresie“, a remarcat Oliver, nu că „aveți impresia“.

– Face impresie pentru că am impresia.

Oliver m-a privit; chipul lui spunea ceva de genul: „Îi ard ăstua una de-i merg fulgii“. M-am aplecat și am luat pulsul la mâna cu polonicul. Când Oliver a obosit să aștepte, și-a pus degetele în dreptul nasului și al gurii femeii și a zis:

– E cât se poate de moartă, s-o ștergem.

Atunci, într-adevăr, pe nenorocit l-a cuprins disperarea.

– Cum să plecați? Nu, vă rog. Nu pot singur cu ea.

Oliver a deschis frigiderul, a scos două sticle de răcoritoare, mi-a dat una și a ieșit din bucătărie înjurând. L-am urmat. Am deschis sticla și am crezut că gura ei nu va ajunge niciodată la buzele mele. Uitasem cât de sete îmi era.

– Și? Cum ți se pare? s-a interesat Oliver. Am respirat ușurat. Deodată, m-am simțit mai tânăr cu zece ani și mai binedispus. A căzut singură sau a împins-o el? a întrebat.

Eram încă aproape de bucătărie, și Oliver nu vorbea mai încet.

– Nu cred că a fost el, am zis în șoaptă, are nevoie de ea ca să ajungă la frigider, sau nu?

– Ajunge singur...

– Chiar crezi că a omorât-o?

– Poate să folosească o scară, să se urce pe masă; doar are cincizeci de scaune în bar... a zis arătând în jur.

Mi s-a părut că vorbea tare dinadins, astfel că eu am coborât și mai mult vocea.

– Poate că e un amărât. Poate chiar e prost, și acum rămâne singur cu grășana moartă în bucătărie.

– Vrei să-l adoptăm? Îl punem în spate și îi dăm drumul când ajungem.

Am mai luat câteva înghițituri din băutura și am scrutat îndelung bucătăria. Nenorocitul stătea în picioare lângă grășană și ținea în aer o bancă, fără să știe prea bine unde s-o pună. Oliver mi-a făcut semn ca să ne ducem din nou la el. L-am văzut lăsând banca într-o parte, apucând un braț al grășanei și

începând să tragă de el. N-a putut s-o deplaseze nici măcar un centimetru. S-a odihnit câteva secunde și a încercat iar.

A vrut să sprijine banca pe un picior; un picior al băncii îi atingea genunchiul. S-a urcat și s-a întins cât a putut spre frigider. Acum, când avea înălțimea necesară, banca era prea departe. Când s-a întors spre noi ca să coboare, ne-am ascuns și am stat așezați pe jos, lipiți de perete. M-a surprins faptul că nu era nimic sub tejghea. În schimb, polița de sus era plină, iar deasupra, dulapurile de pahare și cele de perete erau de asemenea ticsite; însă nimic la nivelul nostru. L-am auzit mișcând banca. Oftând. A păstrat tăcere, și noi am așteptat. Dintr-odată, s-a ivit după perdea. Ținea un cuțit cu un gest amenințător, dar când ne-a văzut, a părut să se însenineze și a oftat din nou.

– Nu ajung la frigider, a spus.

Nici măcar nu ne-am ridicat.

– Țsta nu ajunge nicăieri, a spus Oliver.

Tipul a rămas scrutându-l de parcă însuși Dumnezeu s-ar fi ivit în fața lui ca să-i dezvăluie rațiunea existenței noastre. A lăsat să-i cadă cuțitul din mână și și-a rotit privirea asupra golului de sub tejghea. Oliver era satisfăcut: tipul părea să depășească orizonturile stupidității.

– Să vedem, faceți-ne o omletă, a cerut Oliver.

Bărbatul s-a întors spre bucătărie. Chipul său de tâmpit reflecta ustensilele, caserolele, aproape toată bucătăria atârând pe pereți sau așezată pe rafturi.

– Bine, mai bine nu, a zis Oliver, faceți niște sendvișuri, atât; sigur asta puteți să faceți.

– Nu, a zis tipul, nu ajung la sandwich-maker.

– Nu le prăjiți, văd că nu pot să vă cer atât. Doar aduceți șunca, brânza și o bucată de pâine.

– Nu, a zis, nu, a repetat clătînând din cap, parcă rușinat.

– Bine. Aduceți-ne un pahar cu apă, atunci.

A refuzat.

– Dar cum dracu' ați servit regimentul ăsta? a întrebat Oliver gesticulând spre mese.

– Am nevoie să gândesc.

– N-aveți nevoie să gândiți, aveți nevoie de încă un metru în înălțime.

– Nu pot fără ea...

Mi-a trecut prin cap să-i dau jos ceva rece de băut, mi-am zis că i-ar prinde bine, dar când am încercat să mă ridic, Oliver m-a oprit.

– Trebuie s-o facă singur, a spus, trebuie să învețe.

– Oliver...

– Spune-mi ce poți să faci, un lucru, orice.

– Iau și aduc mâncarea care mi se dă, curăț mesele...

– Nu pare, a zis Oliver.

– ... Pot să amestec salatele și să le condimentez, dacă ea îmi lasă totul pregătit pe tejghea. Spăl farfuriile, curăț podeaua, scutur...

– Bine, bine. Am înțeles.

Atunci tipul s-a uitat la Oliver, ca surprins:

– Dumneavoastră... a zis, dumneavoastră ajungeți la frigider. Dumneavoastră ați putea să gătiți, să-mi dați lucrurile...

– Ce spuneti? Nimeni n-o să vă dea lucrurile.

– Dar dumneavoastră ați putea să lucrați, aveți înălțimea necesară; a făcut un pas timid spre Oliver, care mie nu mi s-a părut prudent; v-aș plăti, a zis.

Oliver s-a întors către mine:

– Cretinul ăsta își bate joc de mine, își bate joc de mine.

– Am bani. Patru sute pe săptămână? Pot să vă plătesc. Cinci sute?

– Plățiți cinci sute pe săptămână? De ce n-aveți un palat în spate? Cretinul ăsta...

M-am ridicat și m-am dus în spatele lui Oliver: nu mai lipsea mult și-l lovea, cred că nu-l oprea decât înălțimea tipului.

L-am văzut strângându-și pumnii mici de parcă ar fi presat o cocă invizibilă ce încetul cu încetul se reducea între degetele lui. Brațele au început să-i tremure, s-a învînețit.

– Banii mei nu vă privesc, a spus.

Oliver a reînceput să mă privească ori de câte ori vorbea celălalt, de parcă nu i-ar fi venit să creadă ce-i vedeau ochii. Părea să se delecteze, însă nimeni nu-l cunoaște mai bine decât mine: nimeni nu-i spune lui Oliver ce să facă.

– Iar după mașina pe care o aveți, a zis tipul uitându-se spre stradă, după mașina pe care o aveți

s-ar zice că mă descurc cu banii mai bine decât dumneavoastră.

– Vierme ce ești, a zis Oliver și s-a năpustit asupra lui.

Am izbutit să-l țin. Tipul a făcut un pas în spate, fără teamă, cu o demnitate care-i mai conferea un metru înălțime, și a așteptat ca Oliver să se calmeze. I-am dat drumul.

– În regulă, a spus Oliver. Bine.

A rămas cu ochii la el; era furios, dar mai era ceva în calmul lui stăpânit, și atunci i-a spus:

– Unde sunt banii?

M-am uitat la Oliver fără să înțeleg.

– O să mă jefuiți?

– O să fac ce vor mușchii mei, nașparliule.

– Ce faci? am zis.

Oliver a înaintat un pas, l-a apucat pe tip de cămașă și l-a ridicat în aer.

– Unde-ți sunt banii, să vedem?

Forța cu care îl ridicase Oliver îl făcea să se clatine puțin într-o parte și în alta. Dar îl privea fix în ochi și nu deschidea gura. Oliver i-a dat drumul. Tipul a căzut, și-a îndreptat cămașa.

– Bine, a zis Oliver. Ori aduci banii, ori îți mut fălcile din loc.

A înălțat pumnul strâns și l-a oprit la un centimetru de nasul tipului.

– Bine, a zis celălalt; s-a tras înapoi cu un pas, încet, a traversat tejgheaua în direcția opusă bucătăriei și a dispărut pe o ușă.

– Cretinule! a spus Oliver.

– M-am dus lângă el, ca să nu ne audă:

– Ce faci? Are nevasta moartă în bucătărie, să mergem.

– Ai văzut ce-a zis despre mașina mea? Cretinul vrea să mă angajeze, să-mi fie șef, tu înțelegeți?

Oliver a început să examineze rafturile de la teaguea, să dea la o parte sticle, cutii, hârtii.

– Cretinul ăsta trebuie să-și țină banii pe-aici pe undeva.

– Oliver, să plecăm. Ți-ai vărsat nervii.

A găsit o cutie de lemn destul de veche, cu o gravură făcută de mână, pe care era scris „Țigări de foi“.

– Asta e cutia, a spus Oliver.

– Plecați, am auzit.

Tipul se proțăpise în mijlocul sălii și ținea o pușcă cu două țevi îndreptată direct spre capul lui Oliver. Oliver a ascuns cutia la spate. Tipul a tras piedica armei și a spus:

– Unu.

– Plecăm, am zis; l-am înșfăcat pe Oliver de braț și am luat-o la picior. Îmi pare rău, îmi pare sincer rău. Și îmi pare rău pentru soția dumneavoastră, eu...

Trebuia să mă folosesc de toată puterea mea pentru a-l face pe Oliver să mă urmeze, asemenea mameilor care își trag după ele copiii capricioși.

– Doi.

Am trecut pe lângă el; pușca era la un metru de capul lui Oliver.

– Îmi pare rău, am spus din nou.

Eram aproape de ușă. L-am împins pe Oliver să iasă primul, pentru ca tipul să nu vadă că luase cutia.

– Trei.

I-am dat drumul lui Oliver și am alergat spre mașină. Nu știu dacă lui i-a fost frică sau nu, dar n-a fugit. A urcat în mașină, a lăsat cutia pe banchetă, a pornit motorul și ne-am pus în mișcare, deplasându-ne în direcția din care veniserăm.

– Deschide-o, a spus.

– Oliver...

– Deschide-o, fraierule.

Am luat cutia. Era ușoară și prea mică, n-avea cum să conțină o avere. Avea o cheie ornamentală, ca de cufăr. Am deschis-o.

– Ce e înăuntru? Cât? Cât?

– Tu condu, am spus, cred că sunt doar hârtii.

Oliver se întorcea din când în când ca să isco-dească ce controlam eu. Pe partea interioară a capacului era gravat un nume, „Irman“, iar dedesubt era o fotografie a tipului, foarte tânăr, așezat pe niște valize într-o gară; părea fericit. M-am întrebat cine îi făcuse fotografia. Mai erau acolo și niște scrisori a căror formulă de adresare conținea numele lui: „Dragă Irman“, „Irman, dragostea mea“, poezii semnate de el, o bomboană de mentă zdrobită și o medalie de plastic dedicată celui mai bun poet al anului, cu logoul unui club social.

– Sunt bani sau nu?

– Doar hârtii, am spus.